

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 10Co/288/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2714200985
Dátum vydania rozhodnutia: 11. 11. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Dušan Čimo
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2015:2714200985.1

Uznesenie

Krajský súd v Trnave v právnej veci žalobkyne: Dopravný podnik Bratislava, akciová spoločnosť, Bratislava, Olejkárska 1, zast. advokátom: JUDr. Vladimír Kán, Bratislava, Námestie M. Benku 9-C1, proti žalovanému: R. P., nar. XX. D. XXXX, naposledy bytom J., H. XXX, t. č. na neznámom mieste a zast. opatrovníčkou: R. P., Okresný súd Senica, o 50,70 eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobkyne proti rozsudku Okresného súdu Skalica z 31. marca 2015 č. k. 2C/227/2014 - 31 takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej časti trov konania m e n í tak, že žalovaný je povinný zaplatiť žalobkyni k rukám jej advokáta náhradu trov prvostupňového konania v sume 16,50 eur a to do 3 dní.

Žalovanému nepriznáva náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

Napádaným rozsudkom súd prvého stupňa žalovanému uložil povinnosť zaplatiť žalobkyni sumu 50,70 eur a taktiež priamo žalobkyni (v tomto prípade zrejme pre prehliadnutie stavu zastúpenia účastníčky advokátom) náhradu trov konania v sume 16,50 eur, oboje do 3 dní. Rozhodnutie v časti trov konania odôvodnil právne ust. § 142 ods. 1 O. s. p. (Občianskeho súdneho poriadku č. 99/1963 Zb. v znení neskorších zmien a doplnení) i s odkazmi na čl. 46 a čl. 47 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ústavného zákona SNR č. 460/1992 Zb. v znení neskorších ústavných zákonov) a rozhodnutia Ústavného súdu Českej republiky (nález z 25. marca 2014 sp. zn. I. ÚS 3819/13), Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (uznesenie z 19. marca 2014 sp. zn. 6 M Cdo 5/2013) aj tunajšieho odvolacieho súdu („rozhodnutie“ - i tu podľa všetkého správne „uznesenie“ - Krajského súdu v Trnave z 26. augusta 2014 sp. zn. 24Co/260/2014); vecne potom prakticky konštatoval neúčelnosť právneho zastupovania žalobkyne advokátom s prihliadnutím na jednoduchosť sporu a rutinný charakter činností vykonávaných pri zastupovaní. Toto hľadisko treba pri rozhodovaní o trovách konania vyhodnocovať vždy napriek nemožnosti popretia práva na zastupovanie ako takého (keďže ide o dve rozdielne, nech aj spolu súvisiace veci, ktoré ale nie sú neoddeliteľné) a práve to muselo aj v tejto veci viesť k záveru o nemožnosti priznania žalobkyni náhrady trov na právnej službe a k priznaniu len náhrady zodpovedajúcej sume zaplateného súdneho poplatku za žalobu.

Proti tomuto rozsudku len v časti trov konania podala včas odvolanie žalobkyňa a navrhla ho zmeniť priznaním jej náhrady trov konania v požadovanej výške (teda okrem náhrady súdneho poplatku tiež v sume 88,70 eur na trovách právneho zastúpenia za 3 úkony právnej služby). V odvolaní namietala predovšetkým nesprávnym posúdením veci súdom prvého stupňa (v napadnutej časti), spočívajúcim v nesprávnej aplikácii ustanovenia § 150 ods. 2 O. s. p. (ktoré však v tejto veci súd prvého stupňa nepoužil), pričom práve dôsledkom takejto aplikácie malo byť aj neprimerané zníženie požadovanej náhrady (vychádzajúc z názoru odvolateľky). Poukázala aj na dôvodovú správu k novelizácii O. s. p., účinnej od 15. októbra 2008 (k zákonu uverejnenému pod č. 384/2008 Z. z.), v zmysle ktorej je možné § 150 ods. 2 O. s. p. aplikovať len vtedy, keď trovy konania predstavujú niekoľkonásobne

vyššiu sumu ako samotná pohľadávka. I s odvolaním sa na niektoré rozhodnutia Krajského súdu v Bratislave, resp. i Krajského súdu v Žiline v obdobných veciach potom súdu prvého stupňa vytýkala, že sa nezaoberal dôsledne výškou vzájomného pomeru požadovanej náhrady trov konania a tzv. istiny, keď požadovaná náhrada trov tu činila menej než dvojnásobok tzv. istiny (podľa názoru z odvolania pritom len takýto či vyšší násobok odôvodňuje záver o neprimeranosti). Odôvodneniu napádaného rozsudku vytkla i nedostatok dôvodov (majúc za to, že tu nebol najmä dostatočne odôvodnený záver, žeby tu malo ísť o výnimočný prípad a dôvody hodné osobitného zreteľa pre zníženie náhrady /????/). Podľa odvolateľky napokon paušálne nepriznanie náhrady trov konania na právnej službe nezohľadňuje možnosť zastúpenia účastníka advokátom aj v tzv. drobných sporoch a ani povinnosť zaplataenia súdneho poplatku.

Žalovaný odvolací návrh nepodal.

Odvolací súd prejednal podľa § 212 ods. 1 a § 214 ods. 2 O. s. p. vec v medziach odvolania, teda len v napadnutej časti trov konania a to bez pojednávania, pretože nešlo o vec samu a ani o žiaden zo zákonom ustanovených prípadov potreby prejednaní veci na pojednávaní a dospel k záveru, že odvolaniu nemožno priznať vecný úspech.

Správnym bolo totiž už použitie súdom prvého stupňa tzv. pilotného ustanovenia základného predpisu civilného procesného práva Slovenskej republiky o náhrade trov konania, čiže § 142 ods. 1 O. s. p., upravujúceho zásadu zodpovednosti za výsledok konania (nazývanú tiež zásadou úspechu). Obsahom takéhoto ustanovenia pritom nie je len povinnosť neúspešného účastníka zaplatiť náhradu trov konania vzniknutých účastníkovi úspešnému (na čo bola upriamovaná pozornosť odvolaním), ale i to, čo zdôraznil aj s odvolaním sa na závery konštantnej judikatúry (rozhodovacej praxe súdov) v tzv. hromadných veciach už súd prvého stupňa (a ktorý aspekt naopak odvolávajúca sa žalobkyňa hodlala odsunúť do úzadia) a síce, že účastníkovi, ktorý mal vo veci plný úspech, súd prizná (len) náhradu trov potrebných na účelné uplatňovanie alebo bránenie práva proti účastníkovi, ktorý vo veci úspech nemal.

Takéto ustanovenie, predstavujúce podklad rozhodovania o trovách konania skončeného vecným rozhodnutím v prospech jednej strany sporu (k čomu môže dôjsť v tzv. sporovom konaní buď úplným vyhobením žalobe, teda rozhodnutím plne vyznievajúcim v prospech iniciátora konania alebo naopak jej úplným zamietnutím, ktoré je naopak tým najprospešnejším pre toho, kto je v konaní vykázaný do pozície účastníka majúceho sa brániť požiadavkám niekoho iného), obsahuje vyjadrenie jednej zo zásad vlastnej všetkým rozhodovacím procesom o trovách konania, ktorou je, že súd môže priznať iba náhradu trov potrebných (rozumej nevyhnutných) na účelné uplatňovanie práva (ak ide o prípad plného úspechu požiadavky zo žaloby), čiže len takých trov, ktoré možno objektívne považovať za vynaložené účelne.

Medzi trovy konania s nárokovateľnou náhradou potom zásadne patria i trovy reprezentované odmenou a súvisiacimi náhradami advokátov v súvislosti s poskytovaním nimi právnych služieb ich klientom (účastníkom súdnych konaní), keď tu nepochybne treba súhlasiť s argumentom o neodňateľnom práve na súdnu a inú právnu ochranu. Zároveň ale treba súhlasiť so súdom prvého stupňa v tom, že otázka využitia práva na právnu pomoc advokáta a otázka účelnosti v takejto súvislosti vynakladaných trov sú otázkami, ktoré majú len čiastočný súvis a ktoré preto neslobodno zmiešavať (bez ďalšieho). V každom prípade posudzovania účelnosti takýchto trov tak treba robenie záverov podriaďiť tomu, či by inak advokátom zastupovaný účastník bol v konkrétnej situácii schopný uplatňovania ním práv (resp. obrany voči uplatňovaniu práv niekým iným, ak ide o žalovaného) aj bez pomoci advokáta, samozrejme za podmienky schopnosti hájenia práv spôsobom zásadne rovnocenným s tým, ako sa do problému „vložil“ advokát.

Pri nazeraní aj na problém v prejednávaní veci z práve približeného uhla pohľadu potom ťažko šlo prehliadnuť, že advokát žalobkyne tu (obdobne ako v množstve tunajšiemu súdu známych vecí za účasti rovnakej žalobkyne i advokáta) požadoval (okrem paušálnych náhrad a DPH) odmenu za 3 úkony právnej pomoci, z ktorých tým prvým bolo prevzatie a príprava zastúpenia, doložené plnomocenstvom z 21. októbra 2013 (samostatne nehonorovateľné, pretože ak by advokát okrem takéhoto úkonu už pre klienta nevykonával žiaden iný, vytratil by sa zmysel zastupovania), druhým tzv. predžalobná výzva na zaplataenie, obsahujúca len pomerne ľahko meniteľné údaje o konkrétnej pohľadávke z celého množstva rovnakého druhu a inak len všeobecné údaje použiteľné v každej druhovo totožnej veci, datovaná navyše už 20. marca 2013 (viac než 7 mesiacov pred doloženým prevzatím a prípravou zastúpenia v

tejto konkrétnej veci) a napokon tretím písomná žaloba, ktorej obsahom sú - vyjmúc konkrétne údaje, prakticky iba opísané z hlásenia žalobkyne o porušení jej tarifných a prepravných podmienok č. 579602, pripojeného k žalobe - opäť v prevažnej miere buď len formulácie použiteľné (a podľa poznatkov tunajšieho súdu aj reálne použité) v každej obdobnej veci žalobkyne v postavení dominantného poskytovateľa služieb hromadnej prepravy osôb na území hlavného mesta SR Bratislavy, alebo také konkrétne, ktoré by bez možnosti zmysluplnej diskusie na príslušnú tému bol schopný do žaloby doplniť akýkoľvek zamestnanec žalobkyne disponujúci príslušnými podkladmi. Úlohu prísllovečnej čerešníčky na torte v tomto prípade plnil zjavne nepravdivý údaj zo žaloby o zaslaní žalovanému tzv. predžalobnej výzvy už 10. júla 2012, čo pri vyhotovení písomnosti, o ktorej je reč, až viac než 8 mesiacov nato (odhliadajúc tu od nepreukázania zastúpenia už v júli 2012), pripúšťalo len vrcholne nepravdepodobnú možnosť, že advokát žalobkyne je schopný cestovať aj v čase, alebo inú naopak veľmi pravdepodobnú možnosť, že pri doslovom chrlení ním množstva druhovo totožných podaní si (on, resp. ten, kto žalobu v tejto veci pripravil) nedal námahu ani s kontrolou správnosti do podania zanášaných údajov (čo mu ale naopak nebráni v zápalistom boji za náhradu trov konania ním zastupovanej účastníčky v každej takejto veci).

Ak potom odvolací súd má zo svojej skoršej rozhodovacej činnosti vedomosť o postupe žalobkyne (pri záujme na čo najväčšej presnosti advokáta túto účastníčku zastupujúceho) spôsobom prakticky identickým s tým z prejednávanej veci aj v iných veciach (z ktorých už prinajmenšom v konaniach vedených Krajským súdom v Trnave pod sp. zn. 10Co/152/2014 a 10Co/153/2014, inak vo veciach Okresného súdu Trnava jeho sp. zn. 16C/588/2013 a 16C/592/2013 bola žalobkyni náhrada trov právneho zastúpenia advokáta priznaná, nech aj len vo výške vyjadrujúcej vtedajšie hodnotenie miery náročnosti poskytovaných právnych služieb) a v prejednávanej veci obrazný kalich trepezlivosti už pretiekol, pričom tu bol prítomný aj záver o získaní zastupovanou účastníčkou vedomosti, ako účinne a to paušálne v konaní uplatňovať práva a získaní ňou tiež náhrady trov konania, zodpovedajúcej odmene, ktorú musela takáto účastníčka zaplatiť advokátovi (aby pre ňu paušálny vzor vytvoril), nemohlo byť naďalej prijateľným a ani účelným vynakladanie prostriedkov na odmeňovanie advokáta za to, aby pokračoval vo „výrobe“ obsahovo sa len nevýznamne líšiacich podaní (bez poznateľnosti právneho vkladu venovaného argumentácii príznačnej pre každú konkrétnu vec, v ktorej sa zastupuje).

Pri riadení sa touto úvahou, ako i pri nerozhodnosti toho, v ktorom z konaní advokát použil neskôr paušálne uplatňovaný vzor po prvý raz (hoci pri záujme na absolútnej presnosti by sa zastupovanej účastníčke malo dostať náhrady trov právneho zastúpenia iba v takomto konaní a následne by sa už mala už pomyselná voda zavrieť) tak trovy žalobkyne na právnej službe nešlo považovať za účelné (vôbec) a to bol dôvod, pre ktorý odvolací súd podľa § 220 O. s. p. rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej časti (právne) zmenil len doplnením tam absentujúceho platobného miesta náhrady (jediných aj podľa neho účelných trov na súdnom poplatku) v osobe advokáta (§ 149 ods. 1 O. s. p.), čím fakticky došlo k potvrdeniu rozsudku.

V odvolacom konaní pri takomto jeho výsledku zaznamenal plný úspech žalovaný a bol to tak on, komu vzniklo právo na náhradu jeho trov (podľa § 224 ods. 1 a § 142 ods. 1 O. s. p.). Odvolací súd mu však žiadnu náhradu nepriznal nielen pre charakter sporu ako sporu drobného a pre nedostatok návrhu účastníka na priznanie mu náhrady (nutná procesná podmienka podľa § 151 ods. 1 O. s. p.), ale predovšetkým preto, že žalovanému v tomto odvolacom konaní preukázateľne žiadne trovy nevznikli.

K prijatiu tohto uznesenia došlo pomerom hlasov 3 : 0, teda jednomyseľne (čl. I § 3 ods. 9 posledná veta zákona č. 757/2004 Z. z. v znení neskorších zmien a doplnení).

Poučenie:

Toto uznesenie nemožno napadnúť odvolaním.